

ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਭਗਵਾਨੀ ਬਨਾਮ ਲਖੀ ਰਾਮ ਅਤੇ ਹੋਰ
ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਬਹਾਦਰ, ਜੇ.

ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਭਗਵਾਨੀ ਨਾਲ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਪਟਿਆ ਜਾਵੇ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਹਨਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਨੁਕਤਾ ਬਹਿਸਯੋਗ ਹੈ ਮੈਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਛੱਡ ਦੇਵਾਂਗਾ।

ਕੇ.ਐਸ.ਕੇ.

ਸਿਵਲ ਫੁਟਕਲ

ਭੰਡਾਰੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੀ.ਜੇ. ਅਤੇ ਡੀ. ਫਲਸ਼ੋ, ਜੇ.

ਗੁਰਕੀਰਤ ਸਿੰਘ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ

ਬਨਾਮ

ਗੁਰਦਿੱਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ, -ਜਵਾਬਦਾਤਾ।

1958 ਦੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੰ. 132।

1959

ਅਗਸਤ, 12

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ (1950)— ਧਾਰਾ 133— ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ— ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ— ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਲਈ ਛੁੱਟੀ ਲਈ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ- ਉਹ ਕਦੇ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਹੈ, ਉਸ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ, ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਫੈਸਲਾ ਹੈ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਲਈ ਛੁੱਟੀ ਦਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਤਾਂ ਹੀ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਵੇ।

ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 133 (1) ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀ, ਮਾਨਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਏ.ਐਨ. ਭੰਡਾਰੀ ਅਤੇ ਮਾਨਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀ. ਜਸਟਿਸ ਚੇਪੜਾ, ਮਿਤੀ 31 ਜੁਲਾਈ, 1958, 1958 ਦੇ ਐਲ.ਪੀ.ਏ. ਨੰਬਰ 53 ਵਿੱਚ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮਾਨਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਏ.ਐਨ. ਗਰੇਵਰ, ਮਿਤੀ 7 ਫਰਵਰੀ, 1958 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਉਲਟਾਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਸ਼੍ਰੀ ਬ੍ਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਸੇਢੀ,

ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ, ਪਟਿਆਲਾ ਨੇ ਮਿਤੀ 25 ਜਨਵਰੀ, 1957 ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਸੀ।

ਏ.ਐੱਸ. ਅੰਬਾਲਵੀ, ਬਿਨੈਕਾਰ ਲਈ।

ਕੇ ਸੀ ਪੁਰੀ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ।

J u d g m e n t

ਬੀ.ਐਚ.ਏ.ਐਨ.ਡੀ.ਆਰ.ਆਈ., ਸੀ.ਜੇ.—ਇਹ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 133(1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਦੀ ਛੁੱਟੀ ਲਈ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਹੈ।

ਡਿਕਰੀ-ਧਾਰਕ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੇ ਅਮਲ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਇੱਕ ਪਲਾਟ ਵੇਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਜ਼ਮੈਂਟ-ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਜਾਂ ਸੰਚਾਲਿਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਬੇਨਿਯਮੀ ਜਾਂ ਧੋਖਾਧੜੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਕਰੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਕਰਨ ਲਈ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੇ ਆਰਡਰ 21 ਦੇ ਨਿਯਮ 90 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ। ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਹਦਾਇਤ ਕੀਤੀ ਕਿ ਵੇਚੀ ਗਈ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਵੇਚਿਆ ਜਾਵੇ। ਇਹ ਹੁਕਮ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸਦਾ ਮੈਂ ਇੱਕ ਮੈਂਬਰ ਸੀ। ਫੈਸਲਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਨੇ ਹੁਣ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 133 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਰਜ਼ੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਜਜ਼ਮੈਂਟ-ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਟਿਵ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਵੱਖਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਬੈਂਚ ਨੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅੰਤਿਮ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਹਨ। ਕਿਉਂਕਿ ਪਹਿਲੀ ਉਦਾਹਰਣ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਵਿਸ਼ਾ ਵਸਤੂ ਦੀ ਰਕਮ ਜਾਂ ਮੁੱਲ ਅਤੇ ਅਜੇ ਵੀ ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ। 20.000 ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨਿਰਣੇ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ

ਪਰਿਵਰਤਨ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਅਫ਼ਸੋਸ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਇਸ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਿਆ। ਨਰਸਿੰਘ ਦਾਸ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਮੁਨੀ ਸਿਪਲ ਕਮੇਟੀ ਆਫ ਝੱਜਰ (1) ਵਿਚ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਇਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇਕਹਿਰੇ ਜੱਜ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਕ ਅਪੀਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜਿਸ ਫੈਸਲੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਲਿਜਾਇਆ ਜਾਵੇ, ਅਰਥਾਤ, ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਚ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਫੈਸਲਾ ਹੈ। 20 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1956 ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਏ ਗਏ ਸਿਵਲ ਫੁਟਕਲ ਨੰਬਰ 847-ਸੀ 1955 ਵਿਚ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਨਜ਼ਰੀਆ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿਚ ਮੈਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿਚ ਅਪੀਲ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਉਸ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਪੁਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਲਈ ਛੁੱਟੀ ਦਾ ਪ੍ਰਮਾਣ-ਪੱਤਰ ਤਾਂ ਹੀ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ-ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਠੋਸ ਸਵਾਲ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

ਨਾ ਹੀ ਧਾਰਾ (ਸੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਵਾਜਬ ਹੈ ਕਿ ਕੇਸ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਲਈ ਯੋਗ ਹੈ। ਅਪੀਲ ਆਮ ਜਨਤਾ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਦਾ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਉਠਾਉਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਲਾਰਡ ਸ਼ਿਪ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਇਹਨਾਂ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਲਈ ਛੁੱਟੀ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।
ਅਨੁਸਾਰ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਹਨ।

ਖਰਚਿਆਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਫਾਲਸ਼ੋ, ਜੇ.—ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਬੀ.ਆਰ.ਟੀ.

(1) ਸੀ.ਐਮ. 1953 ਦੇ 250-ਸੀ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕਾਦਮੇਬਾਜਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਸਮਝਣ ਤਕ ਸੀਮਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Translated by Balwinder Singh.

Translator